

FORMY AKTYWNOŚCI DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM

zabawa   uczenie się   rysunek

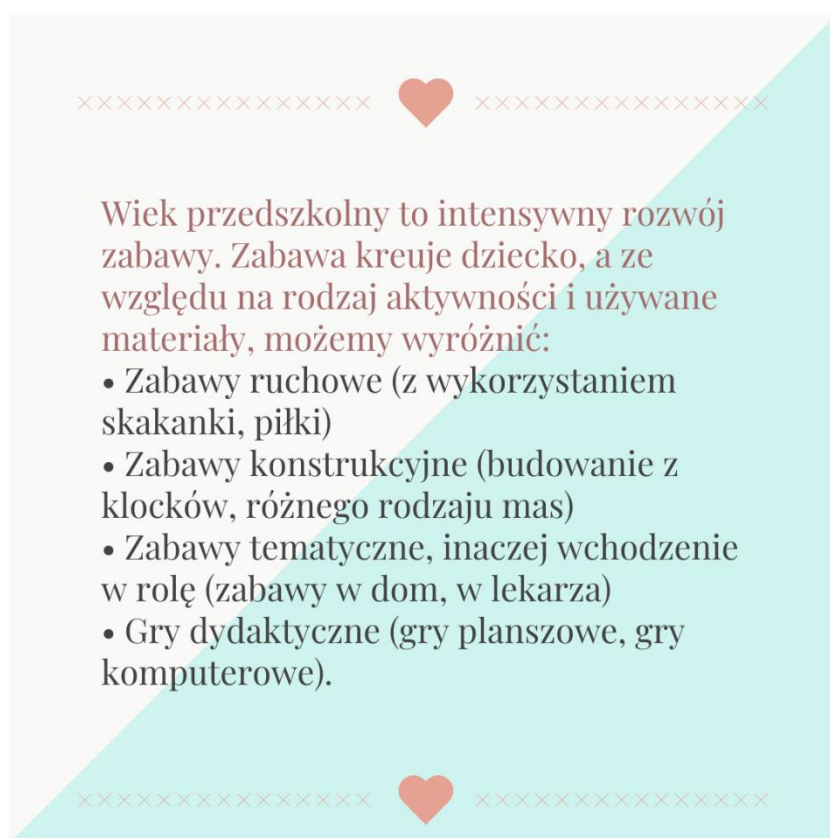
Rytm aktywności dzieci zmienia się między 4/5 rokiem życia a 10/11 rokiem życia. Najbardziej charakterystycznymi formami aktywności dzieci w okresie średniego dzieciństwa (wieku przedszkolnego) jest zabawa, a także uczestniczenie w obowiązkach domowych – dziecko bardzo chętnie się uczy 🧸📖

Wszystkie rodzaje aktywności w zabawie, można zaobserwować u dzieci, aczkolwiek obecnie najpopularniejszą aktywnością są gry komputerowe, które należy ograniczać i skupić się na innych rodzajach aktywności – zabawy ruchowe lub zabawy konstrukcyjne.

W wieku przedszkolnym obserwuje się także spontaniczne zabawy społeczne, zabawy ze współdziałaniem. Ten rodzaj zabaw wymaga od dzieci pewnych zdolności np. odróżniania zabawy od rzeczywistości, przestrzegania reguł zachowania zgodnie z przyjętą rolą, podzielenia wyobraźni oraz współdziałania w tworzeniu określonego tematu.

W zabawach społecznych dzieci mają możliwość kontrolowania środowiska fizycznego, a także kontrolowania zachowania innych osób. Zabawa tego typu zapewnia podstawę rozwoju bardziej wyspecjalizowanych, już nierytualnych typów konwersacji.

Warto wspomnieć o zabawach symbolicznych. Zabawa symboliczna czerpie z prostszych form aktywności dziecka i zawsze zakłada zastępowanie jednych przedmiotów drugimi, a więc rozumienie relacji znaczący-znaczoney. Rekwizyt w zabawie otrzymuje nowe znaczenie. Początkowo widać pewne podobieństwa między zastępującym obiektem a zastępowanym, lecz z czasem dosłownie wszystko może zastępować realny przedmiot. Ten rodzaj zabawy służy ćwiczeniu wyobraźni.

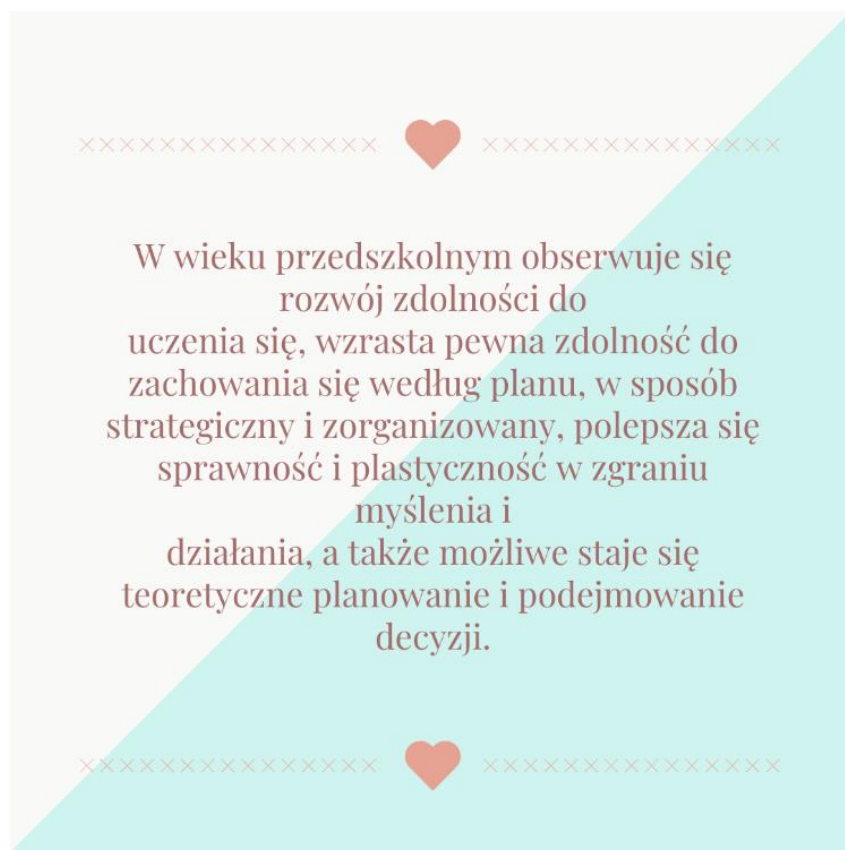

Wiek przedszkolny to intensywny rozwój zabawy. Zabawa kreuje dziecko, a ze względu na rodzaj aktywności i używane materiały, możemy wyróżnić:

- Zabawy ruchowe (z wykorzystaniem skakanki, piłki)
- Zabawy konstrukcyjne (budowanie z klocków, różnego rodzaju mas)
- Zabawy tematyczne, inaczej wchodzenie w rolę (zabawy w dom, w lekarza)
- Gry dydaktyczne (gry planszowe, gry komputerowe).

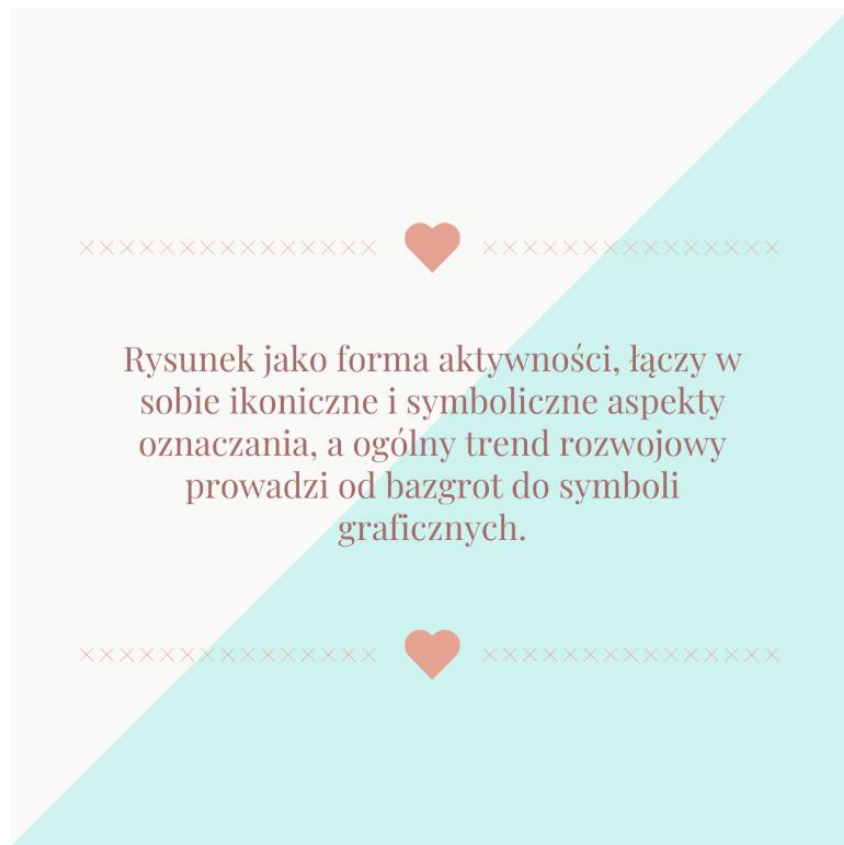
Dzieci w wieku przedszkolnym są zainteresowane poznawaniem świata i lubią się uczyć. Zaleca się uczenie spontaniczno-reaktywne, czyli proponowanie dziecku takiego programu, który wydaje się mu interesujący 📖 Według badań Patricka i współpracowników (2008) okazało się, że chłopcy w wieku przedszkolnym są pozytywnie nastawieni do uczenia się, a także uważają, że uczenie jest łatwe i przyjemne. Pozostałe dzieci w tym badaniu uważały, iż uczenie się jest za trudnym zadaniem (dzieci uważały, że nie są w określonej czynności dobre) lub mówiły, że nie lubią się uczyć (choć określały uczenie się za łatwe).

Warto wspomnieć, że w wieku przedszkolnym obserwuje się rozwój zdolności do uczenia się, wzrasta pewna zdolność do zachowania się według planu, w sposób strategiczny i zorganizowany, polepsza się sprawność i plastyczność w zgraniu myślenia i działania, a także możliwe staje się teoretyczne planowanie i podejmowanie decyzji.

Rysunek jako forma aktywności, łączy w sobie ikoniczne i symboliczne aspekty oznaczania, a ogólny trend rozwojowy prowadzi od bazgroł do symboli graficznych.

Bazgroły dziecięce mają początkowo charakter nieprzedstawiający, czyli taki, gdzie wynikiem są pozostawienia śladu ołówka/kredki na kartce papieru. Bazgroły przedstawiające pojawiają się, gdy dziecko potrafi już rysować proste kształty geometryczne, ich kombinacje oraz potrafi traktować je jako symbole graficzne. Zazwyczaj dzieci w tym okresie używają kombinacji okręgu lub linii prostych, a zazwyczaj zestawiając te proste kształty, dzieci rysują to, co wiedzą o danym obiekcie. Są to rysunki ikoniczne/symboliczne, które przypominają jedynie elementy realne. W okresie bazgroł dziecko ćwiczy sprawność manualną, która pozwala na pozostawienie śladu ołówka na papierze, a także rozwija umiejętność symbolicznego przedstawienia obiektów lub zjawisk. Okres ten kończy się, gdy dziecko wypracuje system ekspresji graficznej.

W wieku przedszkolnym dokonuje się rozwój symbolicznego przedstawienia rzeczywistości – tzw. okres schematów.

Należy zwrócić uwagę na następujące cechy rysunków dziecięcych:

- Pojawiające się trudności w przedstawieniu trójwymiarowej przestrzeni na płaszczyznę dwuwymiarową – problem ten dzieci rozwiązują poprzez układ pasowy, topograficzny i układ kulisowy;
- Dla dziecięcych rysunków charakterystyczne są przekształcenia związane z emocjami’
- Symbolicznie ujmują daną formę np. człowieka, dom’
- Zaczynają przestrzegać reguł dotyczących ułożenia elementów na rysunku – porządkowanie przestrzeni na osi góra-dół oraz łączenia elementów;
- Dziecko w tym okresie uwydatnia w rysunku najistotniejsze cechy rysowanego obiektu, rysuje to, co wie, ignorując światła wizualne, a także przekształca na swój sposób obiekty, aby przedstawić je na papierze 🎨✏️

Początek okresu
przedszkolnego

- Tworzy złożone budowle z klocków, piasku
- Rysuje pierwsze przedstawienia osób
- Podejmuje zabawy receptywne np. ogląda obrazki, telewizję

PODSUMOWANIE

- Buduje złożone konstrukcje
- Układa puzzle
- Rysuje bogate w szczegóły obrazki
- Wiele czasu poświęca zabawom receptywnym
- Organizuje bogate w treści zabawy w role

Koniec okresu
przedszkolnego

Opracowała:

Bender Sandra
psycholog